

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi
Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXXIX. Quam infidelibus Turcis ac Ethnicis sit venerabilis Deipara?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

uit, adeò; vt, tametsi, Prou. vlt. multæ fælia congregauerunt diuitias: ipsa tamen fuerit supergreſſa uniuersas.

6. Quod si quando Christus Matri duriuscule loqui visus; præalto id factū mysterio S. Patres interpretantur: Nimirum propter adstantes, qui IESVM esse Deum nesciebant; sed merum hominis filium existimabant. Quòd verò concionantem mater importunè interpellat, aut in nuptiis solicitat contra τὸ πέπον; id hæreticorum commentum est.

1. Quòd memorabilius est, quod S. Ambrosius præcipit, lib. 2. de Virginib. Sit nobis, inquit, in imagine descripta Virginitas, vitaque Marie; in qua, velut in speculo refulget species castitatis, & forma virtutis.

2. Richardi Victorini verba placent, lib. 2 de Emmanuele: Tota pulra: meritò: Qui pulra facie, pulra mente, pulra corpore: que etiam Principibus tenebrarum terribilis fuit.

3. Richardus lib. 5. in Cantica: In omni vita consummata, in omni bono & dono confirmata fuit. Rupertus lib. 4. Exercitationum: Illa est, cuius vita inclita cunctas illustrat Ecclesiast. Tu virtutum operatrix, ac totius sancte magistra religionis, &c. in omni flore & fructu honoris & honestatis.

4. De perpetua Almæ Matris Virginis Virginitate hoc locum dicam, illi neminem inimicum vñquam fuisse, qui non ab omni foeditate fuerit contaminatus. Quòd in luculentiores Deiparae laudes ad numero illa illaudatissimorum blasphemæ conuicta. A quibꝫ Marianæ parthenicus splendor gloria;

minus, quam à coeno radij solares, infid & anhelari potest. Sed non ego pancyrim h̄c texere; Deiparae magis docere statui innocentiam.

Q VÆSTI O XXXIX.

Quām infidelibus Turcis ac Ethnici Venerabilis Deipara?

HOstium laus est admirabilis. Nolo tamen illā, q̄ ab ipfis metu nostratiō hæreticis huc repetere possem; inexorabili Veritatis vi, atque rigore, immento que Gratia ac Gloriam Parthenicam plendore coruscante vel extortam inuitis, aut suæ immemoribus maledicentia elapsa. Nolo hanc, planeque respuo in prælens: Neque despicio tamen: abiicio minus. Alios ipsorū huc judices accersam, quibus se ipſi in religionis sanctimonia plus mille paraſangis anteponunt.

Quantò Lutherico-calvinistis sanctus de Cœlorum hac Regina, non dicuntissimi Patres: (illorum enim gemma ante porcos hos abiijcere infania sit) /d/ etiam ipse Mahumetes? 1. Sic enim ille apud Magdenburgenses; Cent. 8. c. 15. Spiritus Dei intrauit Mariam, & IESVM ex egenuit. 2. Idem Azoara 31. Omnia mulierum Optime MARIAE animam Deus insufflavit, & Illam, Filium eius manifestum gentibꝫ MIRACULUM posuit. 3. Et rursus Azoara 5. MARIA fuit omnibus viris & mulieribus splendidior, & mundior atque purior. 4. Et iterum Azoara 13. Maria nunquam ali quid malum, sive malitia operata est. Erubescite Caluini Phormiones, erubescite: si uester tamen est virtutis ille nativus color.

Porrò in Alchorano sic acclamat: Azoar

Azoara s. & 74. O Maria cunctis viris fæminique præclarior, selyque Deo perseveranter studens. O Maria Deus elegit te, puramq; reddidit super mulieres seculorum. Pluralia Mautorum ille Catechismus prædicat.

Refert Martinus Polonus, Archiep. Conuentinus, in *Chronico*, sub annum 618. c. 72. Induciarum tempore cum Mahometani Hierosolymam tendunt per Syriam, libenter eos hospitio suscipiunt Christiani. At illis, præsertim qui scinter eos Sapientes profitentur, nihil tunc accidit antiquius, quam Euangeliorum librum a Christianis poscere; que multa & mita cum reverentia exolculantur; ac in primis, cum Incarnationis mysterio, Deiparam Virginem eximiè celebrare amant, miratique puritatem, quam Christus docuisset.

II. ETHNICA accipite. 1. Refert Dionys. Carthusianus, lib. 1. de laudibus Virg. articul. 30. Et Vines in Scholiis. ad Aug. l. c. iiii. c. 26. de Albumazar, insig- ni Astrologo, sed ethnico; sic testatum literis ipsum reliquisse: *In prima facie signi virginis, oritur in terra Virgo munida, quælla immaculata corpore, ore venusta, cultu moderato, crine prolixa: que Puerum in Iudea nutrit, & pascat; cumque Puerum à quibusdam IESVM vocari, quem nos τὸν Χερσόνομαν. Hunc locum testatur leguisse Pet. Canisius, l. 3. Marial. c. 7. in Albumazar opere peruetusto.*

2. Sybillarum encomia Mariana prætereo sciens, apud Ioan. Bonifacium in *Virginali* lib. 1. c. 2. collecta: Sybillarum vero præcipua temper fuit autoritas.

3. Autor sit Metaphrastes, apud *Surius in Vitis Sanctorum Iulij*. S. Proco-

pium Martyrem coram Flauiano Præside quoddam Apollinis Oraculum Iasoni, Argonautarum Duci, factum exposuisse. Huic de templo, in arce Athenis erecto, scilicet: *Dic Phœbe, cuiusnam erit hac Aedes*, Pythius respondit: *Quaecunque ad virtutem & honestatem vos incitant, facitote: Verbum in simplice Virgine conceptum, omnes capiens, adducet donum Patri: huus hac aedes: Maria autem nomen eius.*

4. Batto item percunctanti, ait: *Vnus mihi vim offeret Vir cælestis. Cum Paſſa sit, Deus est; & tamen non ipsa Paſſa Diuinitas est. Deus est à Patre referens omnia, & omnia Matris habens. &c. Christus est meus DEVS, qui è sepulcro venit ad polum.* Templum ethnici dedicarant Cibæ Deorum matri: at idem Zenone Imperante consecratum Dei paræ est: ita *Cedrenus in Compendio*, lib. 36. c. 15 & *Tb. Boz in Not. Eccl.* l. 9. c. 6.

5. Dorotheo in *Synopsi*, & Epiphanio, in vita Ieremias referentibus, acceptimus: Sapientes Ægypti ab Ieremias isthinc captiuo de Gentilismi euersione didicisse tunc futura, cum Virgo in praesepi Filium collocaret, quem salua Virginitate peperisset, inque Ægyptum jubente Deo, secessura. Ex eo Sophi perpetuum in ritum acceperunt, ut Virginem imaginem in lecto collocatam, juxtaq; infantem in Praesepio cubantem coepint venerari.

6. *Cassanæus in Catalogo Glorie mundi*, confid. 20. prodit: In vrbe Galliæ Carnuto ædificatum esse templum ad honorem Virginis pariturae.

7. Item apud Heduios, Gallorum populos, sepulcrum esse repertum; & in

H 3 hoc

hoc Christi imaginem in diuersorio nati ex Virgine; quem & bos & asinus circumstarent; virumque sculptum ad pedes nixum puelli, junctis manibus, tali cum epigrapha: *Credo in Iesum, inter animalia ex Virgine nasciturum.*

8. Romulus, teste S. Antonino par. 1. tit. 4. c. 6. scđt. 11. 20. perfecto suo Romæ palatio, dixisse latus fertur: *Domus haec nostra non corrueat, nisi Virgo pepererit.* Quod quia fieri non posse credebat, perennitatem operis ipse sibi pollicebatur. At nato nocte Seruatore, derepenie corruit: cuius rudera se vidisse Pet. Damianus affirmat, epist. 4. c. 12.

Quæ, aliaque talia Marianos, inter barbaras gentes, luculentè testantur honores: quos Christiani, sed hæretici, coque istis peruersitate deteriores, adeò proterunt, despouunt, ac profanè contemerant. Porro de Christo Passo qualia Hæretici?

IV. DE C H R I S T O P A S S O .

Q V Æ S T I O X L .

*Quam honori sit Lutherico-Calvinistis
Christus Passus & Crucifixus?*

LUTHERANI præsertim Vbi quitarii, apud Illust. Bellarm. l. 3. de Christo, c. 8. & 12. ita sentiunt, & dogmatiflant. *Christus non est passus in regione Iudeorum tantum; sed ubique: Non est mortuus; non sepultus. Nec enim anima eius separari a corpore (quod mors requiri) vel corpus sine anima posuit in terra condit (quod petit sepultura) cum ubique simul fuerint.* Item: *Christi Corpus in triduo mortis. Verbo non fuit unatum by astia.* Hæc duo corollaria, ait Cnoglerus, Divus Bergensis sunt: vel, ut Sturmius eam vocat, *Danæ Lettræ illius mammae, illius latrocinatis;* Vbi quia singulam Lutheræ; que Realis cōmunicatiōnēs idiomatum Diuinitatis, in Humanam naturam facta, se proficeret assertricem.

CALVINISTÆ quid? BEZA in Colloq. Mompelgat. *Christi Crucifixi imaginem in animo faciemur detestari.*

AUTOR. Prō! odij quæ tanti causæ & irarum?

Pet. Vietus ibid. in Colloq. Momp. pag. 406. ita scribit: *Quia Per vaccam magis quam per imaginem, Crucifixus ille Christus representatur.*

AUTOR. Dicta mittam, & malum dicta istis infandiora facta his immixta constant: nec longius huc altius uero petenda: cūm, prō dolor, domestica suppetant ætati nostræ.

I. Sub anno m. d. XCIV. jussu auerterè permisso Heidelbergensis Regis, hominum audaciâ & impietate lacrilegâ, armatorum globus noctiugus per dimidiatam cis Rhenum Spirens Episcopatus ditionem dispersus, intranius spatum noctis, omnes per agrum, peruetusto more Christiano, pone vias publicas erectos Crucifixos cippolique lacros, faxeos comminuit, ligneoque deiecit, dissipauit. Non paucas paucis post dieb. strages nefarias ipse dolens, mensque complexi. Ecce, inquam innouatam ab Palatinis tunc Iconomachia Copronymianam, ac Leoninam.

Verum & cunctū nunc accipe. Qui cunque fabri seu lignarij, seu murarij, quique opifices, aut quoquo titulo tribules, illud in facinus operam suam collocarunt; primū ceteri locorum Cōtribules eos honestorum integræ famæ virorum tribub. exclusos, pro infamib. habuerunt: quicquid Magistratus obniteretur contrā. Fugerunt quoque eorum consortia ciues & vicini juxta plenisque abstentoisque mensis & commercis esse voluerunt.

Nec

